

P. I. C. PERSMATERIAAL VAN DE GROEPEN VAN INTERNATIONALE COMMUNISTEN

ADMINISTRATIE:
H. CANNE MEIJER
TRANSVAALSTRAAT 125 (o)
A'DAM - GEM. GIRO C 2885

Deze mededeelingen worden
toegezonden aan de Rev. pers.
Men wordt verzocht te plaatsen
wat voor de lezers van belang
kan zijn. Op aanvraag krijgt
ieder deze mededeelingen ge-
regeld toegezonden. Gaarne
ontvangt het secretariaat de
uitgaven der verschillende or-
ganisaties als ruilmateriaal.

Amsterdam 1929 December No. 1

De werkloosheid in Duitsland
Rusland als producent van sprekende films
De ontwikkeling der techniek en de be-
teekenis hiervan in en voor het
kapitalisme.

DE WERKLOOSHEID IN DUITSCHLAND.

Door de periodiek voorkomende crises in het kapitalistische stelsel werd het industriële reserveleger vergroot, waardoor in zeker opzicht de werkloosheid een graadmeter van de productie was. De na-oorlogsjaren geven echter een verandering te zien. Door de rationalisatie en moderniseering der bedrijven wordt de productie vergroot. Gedwongen door de noodzakelijkheid om mee te kunnen concurreren, moeten steeds de nieuwste vindingen in bedrijf genomen worden. De gevolgen hiervan blijven niet uit. Arbeiders worden ontslagen. De machine doet het werk. Zoo kan men dus een groote toename der werkloosheid constateeren, zonder dat de productie verminderd wordt. De deutsche arbeidsmarkt geeft interessante cijfers te zien.

	Steuntrekkenden:	1929	Vermeerdering
	1928		
15 Juli	669.415	912.424	243.011
15 Augustus	648.615	870.203	221.588
15 September	658.854	894.286	235.432
15 October	683.292	949.587	266.295

Aangezien deze ambtelijke cijfers alleen de steuntrekkenden vermelden, kan het aantal werkloozen gerust op circa 2 miljoen aangenomen worden. Alzoo een groote vermeerdering van werkloozen zonder noemenswaardige vermindering der productie. Zelfs is voor sommige industrien de productie aanzienlijk vermeerderd. De handelsbalans van Duitschland is sedert eenige maanden weder actief. Het uitvoeroverschot bedroeg voor October 147 miljoen mark. Oogenschijnlijk gaat het dus goed. De werkelijkheid laat ons anders zien. De crises, die kort geleden in de beurspaniek tot uitdrukking gekomen is, waarover in de P.I.C. No.1 van November uitvoerig geschreven is, zal wederom een groote stijging van het aantal werkloozen veroorzaken.

Uit dit alles komt duidelijk het anti-sociale karakter der kapitalistische maatschappij naar voren. Werd vroeger door de moderniseering der industrie, waardoor dus ook arbeiders werkloos werden, steeds nieuwe werkgelegenheid geschapen, tegenwoordig wordt de vooruitgang der techniek uitsluitend gebruikt voor de rationalisatie der industrie. Het kapitalisme, eens een factor in de ontwikkeling der maatschappij, is nu geworden tot een rem, hetgeen in het geheele maatschappelijke leven tot uitdrukking komt.

RUSLAND ALS PRODUCENT VAN SPREKENDE FILMS.

De gloeiende revolutionaire energie van de kameraden van de Derde Internationale openbaart zich sinds men met de doorvoering van het 5 jaars plan bezig is, hoofdzakelijk op industrieel terrein. Het geniale van het stalinisme ligt daarin, dat men tot erkenning gekomen is, dat het kapi-

2

talisme het zwakst is waar het het sterkst staat. Men wil nu kort en goed door een moordende concurrentie alle kapitalisten buiten Rusland bezitloos maken, in die zin, dat hun bezit aan productiemiddelen waardeloos zal worden, daar ze hiermee altijd nog boven de kostprijs van de Russische fabrieken zullen werken. Hiermee bereikt men een tweeledig doel, in de eerste plaats verwijnt het kapitalisme, in de tweede plaats stijgt internationaal het levenspeil van de arbeidersklasse.

Voor de Amerikaanse, Hollandsch-Duitse en Engelse ondernemingen valt in de productie van sprokende films het zout niet meer in de pap te verdienen sinds Rusland besloten is zich eveneens op de productie hier-van te gaan toelagen. Het eerste product is al welhaast klaar. Van artistieke relaties vernamen wij dat in deze unieke film, die op zichzelf al voor een revolutie op dit gebied is, en die een satire zal zijn op de godsdiens, slechts slechts drie personen zullen meespreken en wel Moscov als God de vader van de derde incarnatie, L. de Visser, als Lucifer de uitgeworpene en Dr. Koch als Michael. Vooral de tekst van deze film is merkwaardig: Wij geven hier onze lezers een citaat.

G.d.V. v.d.D.I. Daar Lucifer de Visser er niet in geslaagd is het bolsjeviseringsproces in zijn gebied voldoende te intensiveren (spelling de Visser) bevoel ik mijne dienstknecht Michael de uitmijter hem uit te werpen.

Koch-Michael. Dat de kool die ik gestoofd heb hem nu reeds begint op te breken.

Lucifer de Visser. O mij, O mij, Kochs als deze bederven de maaltijd.

DE ONTWIKKELING DER TECHNIEK EN DE BETEKENIS HIERVAN IN EN VOOR HET KAPITALISME.

Wij ontvingen van een onzer lezers een brief van den volgenden inhoud. Ik heb o.a. ontvangen de P.I.C.'s No. 1 en 2 van September. In het daarin voorkomend overzicht las ik op blz. 1 "dat de Amerikaanse industrie nog steeds geweldig aan haar uitbouw werkt, iets wat in tegenstelling zou zijn met de depressie berichten over de, hoewel godaalde, toch nog steeds zeer groote werkloosheid in V.S. Wij weten evenwel, dat deze tegenstelling zijn oorsprong vindt in die andere tegenstelling, waarin ook het Amerikaanse kapitalisme reeds getreden is: n.l. de tegenstelling tusschen economische en technische onder- en bovenbouw: het algemeen laat kapitalistische crises verschijnsel.

Bij mij gaat het nu om het onderstreepte. Wat bedoelt de schrijver daarmee.

Ik moet tot de conclusie komen, dat de uitbouw, opgevat als het bouwen van productiemiddelen met meer productiviteit (niet van accumulatie zonder meer) tengevolge heeft, werkloosheid. Dat is dus volgens mij geen laat kapitalistisch verschijnsel, maar een kapitalistisch verschijnsel in 't algemeen, en heeft n.l. met een tegenstelling tusschen de economische onderbouw en technische bovenbouw niets te maken. Het is een doodgewoon gevolg, dat voor zoover mij bekend ook al eerder is geconstateerd. Or het eens kort uit te drukken, hoewel misschien niet geheel juist: Rationalisatie heeft steeds werkloosheid tengevolge. Rationalisatie heeft niet, maar kan wel een crisesverschijnsel zijn in dien zin, dat 't er dikwijls op volgen kan of er een uitvloei van is".

Tot zoover, betreffende dit deel, onze kameraad lezer. Het gaat dus in de eerste plaats om de rol van de technische ontwikkeling

3

in de kapitalistische maatschappij en de vraag of die een zoodanige hoogte, plaats, kracht, of ontwikkeling of hoe men dat noemen wil, bereikt heeft, dat daardoor zoodanige structuur-veranderingen in de kapitalistische maatschappij zijn opgetreden, dat men het recht heeft, ter onderscheiding van een vorige periode, te spreken van het laat-kapitalisme.

Nu zijn we het in zijn conclusies in deze met onze kameraad heelmaal niet eens, maar dat komt omdat we een verschillend punt van uitgang in deze kwestie gekozen hebben. Onze kameraad gaat uit van de technische ontwikkeling alleen en constateert dan terecht dat die technische ontwikkeling arbeidskrachten vrij, wat onder het kapitalisme meestal betekent, werkloos maakt. En dat is zeker geen ontdekking. Dat geldt voor zoover het betreft het vrijmaken van arbeidskrachten voor iedere economische periode waarin het verschijnsel van de technische ontwikkeling optreedt. De vrijstelling van de arbeidskrachten door de invoering van betere machines wordt veroorzaakt door de technische verhouding tusschen de productiemiddelen en de arbeidskrachten. Ze geeft uitdrukking aan de technische vooruitgang en zal als zoodanig ook in de communistische maatschappij bestaan, indien daar de technische ontwikkeling optreedt.

De technische ontwikkeling alleen als uitgangspunt te nemen gaat niet op, daar schieten we met de zaak, waarom het hier gaat niet op. We zullen deze dus straks eens in een ander verband trachten te bekijken.

Het kapitalisme als economische periode gezien, had een historische taak te vervullen, welke daarin bestond, de ontwikkeling van de productie krachten op te vatten en verder te voeren, daar, waar een voorgaande economische periode, door de beperking van haar structuur niet toe in staat was. (Niet wat gemaakt wordt, maar hoe, met welke arbeidsmiddelen het gemaakt wordt, onderscheidt de economische tijdvakken, Marx.) Deze taak heeft het kapitalisme schitterend vervuld, maar er zijn nu tekenen dat die trap van ontwikkeling bereikt is, waarin de verdere uitgroei van het kapitalisme remmend in plaats van voortstuwend op de ontwikkeling van de productiekrachten begint te werken. Dan maakt de noodzakelijkheid zich kenbaar om de heerschende economische periode door haar opvolgster te vervangen. Het communisme klopt aan de poort. Maar zoolang die opvolgster haar plaats nog niet heeft ingenomen komen in scherpe tegenstellingen de gevolgen van de overgangjarigheid van de heerschende economische periode aan het licht. Deze trap van kapitalistische ontwikkeling is natuurlijk nog kapitalisme te noemen, verschilt evenwel zoodanig van de voor haar liggende begin- en groeitijden van het kapitalisme dat ze met recht "laat kapitalisme" genoemd mag worden.

Op een bepaalde hoogte in zijn ontwikkeling was het kapitalisme de grondslag van een techniek, die slechts bij hem paste. De voorwaarden waaraan deze techniek kon voldoen, de opgaven die ze kon vervullen, waren de kapitalistische opgaven en voorwaarden. Die bepaalde mate van technische ontwikkeling droeg en werd volledig gedragen door het kapitalistisch economisch systeem. Dat was in die tijd toen het kapitalisme nog bezig was aan haar historische taak als boven omschreven. Maar de taak van het kapitalisme is vervuld. De innerlijke conflicten tusschen de maatschappelijke productiekrachten en de productieverhoudingen zijn van zoodanige aard, dat het niet kan of zij zullen- hoe diep de revolutionaire geest ook nu gezonken is- haar invloeden doen gelden op het bewustzijn der menschen.

4
Daarmee staat de sociale revolutie voor de deur en het laat-kapitalisme wordt verdronken door zijn opvolger het communisme.

Hoe komen nu de conflicten tusschen maatschappelijke productiekrachten en productieverhoudingen aan het licht. Een van die verschijnselen openbaart zich in het feit waar het voor ons op het oogenblik om gaat: de vrijstelling van de arbeidskrachten. Maar deze vrijstelling van arbeidskrachten moet streng gescheiden worden van de vrijstelling van den arbeid door de machine. "Iedere technische vooruitgang berust op een productiever worden van de arbeid... Dat de machinearbeidskracht vrijstelt is een niet te weerspreken feit, dat geen verder bewijs noodig heeft, omdat het voortkomt uit het wezen der machine als een arbeidsparend productiemiddel". Zonder meer kan men hierin geen gronden voor innerlijke conflicten vinden. In een communistische maatschappij zal dat geen conflicten geven, in een maatschappij, waarin de kapitalistische verhoudingen heerschende zijn, wel. De conflictstof ligt in de tegenstellingen tusschen de maatschappelijke productiekrachten en productieverhoudingen.

In dat deel van "het kapitaal" waar hij de tendenzen voor de ingestorting van de kapitalistische productiewijze behandelt, voortkomende uit de algemeene wet van de kapitalistische accumulatie, spreekt Marx dan ook niet over de vrijstelling der arbeiders door de verbetering der techniek.

Hij spreekt daar niet over de technische samenstelling van het kapitaal, maar over de organische, welke in de verhouding van het constante en het variable kapitaal tot uiting komt, en waarvan de technische verhouding de verhouding van productiemiddelen en arbeidskrachten slechts een bestanddeel vormt. De verhouding nu tusschen het constante kapitaal, het kapitaal gestoken in productiemiddelen enz. en het variable kapitaal, het kapitaal "gestoken" in de arbeidskrachten, wordt bepaald door de snelheid en omvang van de accumulatie.

Zoo komen we dus toch te spreken over de accumulatie, die onze kameraad in het proces van "het bouwen van productie-middelen met meer productiviteit niet zonder meer" in oogenschouw wou nemen, iets wat o.i. bezwaarlijk gaat.

De technische samenstelling van kapitaal, zooals die in ~~de~~ de verhouding tusschen productiemiddelen en arbeidskrachten te voorschijn treedt is een technische verhouding, die in elke economische periode optreedt, daarover zijn we het nu al wel eens. Maar in het kapitalisme vormt deze technische samenstelling per slot slechts een deel van de organische samenstelling van het kapitaal, uitgedrukt in de verhouding tusschen constant en variabel kapitaal. En deze organische samenstelling van het kapitaal is in wezen een samenstelling van waarden. Zoo wordt dan ook in het kapitalisme de technische samenstelling overgebracht in een waarde-samenstelling, en als we ons dit goed bewust worden, dan blijkt het dat we hiermee meteen op een heel ander terrein beland zijn. Productiemiddelen en arbeidskrachten zijn waarden in het kapitalisme en voor het kapitalisme komen slechts hun waardeverhoudingen in het geding als het gaat om de vrijstelling van de arbeidskrachten.

In het kapitalistische productieproces treden de productiemiddelen en arbeidskrachten als waarden op en moeten weer waarde opbrengen, moeten winst produceren. Het zijn dus ook niet het technische productieverhoudingen die doorslaggevend zijn in het proces van winstmaken.

Zoo zien we dan ook, dat niet de technische uitbreiding in eerste plaats de mate van de werkloosheid bepaald maar de mate waarin het kapi-

5
taal in arbeidskrachten en productiemiddelen belegd, renderen kan. En dit rendement wordt beïnvloed door de accumulatie welke met de aanwezige bevolkingsbasis, de organische verhouding van het kapitaal bepaalt. De arbeidskrachten worden dan ook niet werkloos door technische ontwikkeling, maar ze worden werkloos omdat bij een bepaalde hoogte van kapitaal accumulatie de winst te klein wordt.

Zonder nu de wetten van de kapitaal accumulatie in den breede te bespreken kunnen we, wat hier in schema gepoogd is, theoretisch te schetsen, wel in het kort even toetsen aan wat in Amerika gebeurd is. Daar traden op groote rijkdommen aan geld-kapitaal en daarnaast werkloosheid. Dit geld dat in de industrie zijn rendement niet halen kon, produceerde naast zich een werklozenleger. Het is het verschijnsel van overaccumulatie, samentredend met werkloosheid.

Als er critiek geëffend moet worden op het door onze kameraad aangehaalde stukje, dan is dat het volgende:

Kameraad schrijver van de P.I.C. de fundamentele fout in de onachtzaam door jou neergeschreven passage is, dat de tegenstelling in Amerika niet bestaat tusschen het leger werklozen en het kapitaal dat in de uitbouw van de industrie gestoken wordt, maar tusschen de werklozen en het beduidend grotere kapitaal dat niet in de industrie belegd werd, de enorme kapitalen die in de speculatie en verspilling gestoken werden. En als er dan nog meer critiek geleverd moet worden is het dit: Het kan zijn dat je dit alles wat je hier nu afgedraaid hebt, bedoelde te zeggen in de becritiseerde passage, maar vindt je dan wel de omschrijving "tegenstelling tusschen economische en technische onder en bovenbouw" juist en duidelijk. En een zeer critische geest zou kunnen zeggen: "Als ik me niet vergis kameraad schrijver van dat P.I.C. artikel, dan heerschte bij jou dezelfde verwarring, waarvoor je in dit nummer de kameraad lezer zoo waarschuwt, n.l. de verwarring tusschen de organische en technische samenstelling van het kapitaal, die voor jou de werkloosheid zonder meer deed voortkomen uit de technische ontwikkeling." En deze laatste zeer critische geest kon het wel eens aan het rechte eind hebben.

HET VERVOLG VAN DE COMMUNISTISCHE PRODUCTIE EN DISTRIBUTIE
VERSCHIJNT IN HET TWEDE DECEMBER NUMMER.

van de socialistische pro-

SYNDICALISTISCH NATIONALISME.

6

"DE SYNDICALIST", het blad van het N.S.V. (Ned. Synd. Vakverb.), aangesloten bij de Ia-Ia-Ia te Berlijn, balkt in zijn nummer van 7 Dec. '29 erbarmelijk over het gebrek aan vaderlandsch gevoel bij de Hollandsche bourgeoisie. DE NEDERLANDSCHE SPOORWEGEN hebben 10 sneltreinlocomotieven IN DUITSCHELAND besteld, waarvan de levering reeds voor 1 Mei '30 moet geschieden. Verder bestelde het Prov. Electriciteits Netsbedrijf IN ENGELAND voor een bedrag van F 628 000 en IN DUITSCHELAND voor F 250 000.

"TERWIJL DIT WERK IN EIGEN LAND GEMAAKT KON WORDEN EN ER NOG HEEL WAT WERKLOOZEN RONDLOOPEN..... DE "OVERHEID" VINDT HET VERSTANDIGER, OM DE METAALBEWERKERS e.a. IN NEDERLAND WERK TE VERSCHAFFEN IN DE VENEN!"

Als we goed zijn ingelicht, zal de "syndicalistische" vakbeweging voorgedragen worden als eerslid van de "VEREENIGING TOT BESCHERMING VAN HET NEDERLANDSCHE FABRIKAAT". En, teer bemind NSV, zouden jullie geen stappen bij de min ster kunnen doen, om invoerrechten op "vreemde" machines te heffen, ter bescherming van de "Nederlandsche Industrie"?

.....
REVOLUTIONAIRE VAKBEWEGING.

EISCHT OP EN IJVERT VOOR:

Loonsverhoging;
45-urige werkweek;
een week vakantie
met dubbel loon;
Premievrije werkloosheid
en Ziekteverzekering.

Dacht je, dat we dit uit "De Strijd" van het NVV overschreven? Wel nee! Het is uit "De SYNDICALIST" van 7 Dec.. De "revolutionaire" leiders hebben alle leuzen van het NVV overgenomen. Jammer, dat de "medezeggingschap" nog ontbreekt.

P. I. C. PERSMATERIAAL VAN DE GROEPEN VAN
INTERNATIONALE COMMUNISTEN

ADMINISTRATIE:
H. CANNE MEIJER
TRANSVAALSTRAAT 125 (a)
AMSTERDAM - GEM. GIRO C 2895

Deze mededeelingen worden toegezonden aan de Rev. pers. Men wordt verzocht te plaatsen wat voor de lezers van belang kan zijn. Op aanvraag krijgt ieder deze mededeelingen geregeld toegezonden. Gaarne ontvangt het secretariaat de uitgaven der verschillende organisaties als ruilmateriaal.

Amsterdam 1929 December No. 2

DE COMMUNISTISCHE PRODUCTIE EN DISTRIBUTIE. (Vervolg).

Die kritiek had goed geraakt: groote verwarring in het Marxistische kamp. Kautsky meent, dat het geld "als waardemeter voor de boekhouding en berekening van de ruilbetrekkingen in een socialistische maatschappij" behouden moet blijven ("Die proletarische Revolution und ihr Programm", pag. 318). Doch Otto Leichter doet in zijn geschrift "Die Wirtschaftsrechnung in der sozialistischen Gesellschaft" (Wien 1923) ("De boekhouding en administratie van de maatschappelijke huishouding in de socialistische samenleving", Weenen 1923) een flinke stap voorwaarts door aan te toonen, dat de maatschappelijke productietijd vastgesteld kan worden. Toch lost hij het probleem nog niet op, doordat hij zich door de voor "maatschappelijke instellingen" en vergroting van de productiebasis (accumulatie) benodigde arbeidsproductie van de wijs laat brengen. Daardoor kan hij tenslotte de categorie van de maatschappelijke gemiddelde productietijd niet doorvoeren, en belandt aldus onherroepelijk bij het staatskapitalisme.

De ontwikkeling van de theorie van het comm. bedrijfsleven vertoont dus geen rechte lijn. Van de rekeneenheid bij Marx en Engels buigt ze af naar de "natura-huishouding", om tenslotte in ongeveer 1922 weer tot de rekeneenheid over te gaan. De Hollandsche groep der Internationale Communisten heeft nu de Marxistische basis van de "Bedarfwirtschaft" de productie naar behoeften op haar program gezet, ze heeft in deze theorie de categorie van de maatschappelijk gemiddelde productietijd volkomen doorgevoerd, en ziet in deze doorvoering van een exacte verhouding van producent tot maatschappelijk totaal-product de overgangsvorm tot het geven naar krachten, en nemen naar behoeften". De burgerlijke economen hebben door hun kritiek het communisme een heel eind verder gebracht. Ze hebben de theorie over het doode punt geholpen, ze hebben geesten opgeroepen, die niet weer te bezweren zijn. Wij zijn tot doelbewuste communisten geworden.

Vragen wij ons nu af, welke plaats Drewes' uiteenzettingen in bovengenoemde gedachtenontwikkeling-ten-aanzien-van-de-socialistische-maatschappij inneemt, dan is het antwoord, dat zij thuishooren in het stadium van vóór de oorlog. Hij is "Naturalwirtschaftler", d.w.z. hij laat het de "productie naar behoeften" zonder rekeneenheid en zonder geld doen. Dat is natuurlijk een goed recht, maar dan had hij Marx, Kautsky, Max Weber, Mises of Bloek moeten aanvallen, om te toonen, dat een rekeneenheid niet noodzakelijk is. Toch komt ook bij Drewes een onbestemd gevoel op, dat hij er zoo niet uitkomt. Hij zegt: "Het kan niet het doel van de socialistische propaganda zijn, thans reeds grondslagen voor een feilloos functioneeren van productie, distributie en consumptie voor de toekomst vast te stellen, die de menschen later immers vanzelf wel zullen regelen."

Accoord! Maar daarom gaat het hier niet. Wij hebben geen schildering van een feilloos functioneeren van noode, doch noodzakelijk is, vóór alles de economische richtlijnen van de communistische productie naar behoeften te ont-dekken. En het is taak van de socialistische pro-